

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

Gemeente: Zaanstad
Plaats: Zaandijk
Provincie: Noord-Holland

DE MINISTER VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
EN

DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Overwegende dat de oorspronkelijke ruimtelijke structuur van Zaandijk wordt bepaald door het gebogen beloop van de Zaan en de Lagedijk in samenhang met de verkavelingsrichting van het aangrenzende binnendijks gelegen gebied;

dat deze ruimtelijke structuur, ondanks de industriële ontwikkelingen en het gewijzigde transportsysteem aan het einde van de 19de eeuw, nog altijd wordt bepaald door de Zaan en de Lagedijk met de daarop uitkomende evenwijdige zijstraten en paden;

dat bovendien zowel de voor de Zaanstreek specifieke parcellering als de bebouwingsdichtheid van het beschermde gebied sedert het ontstaan van de historische nederzettingsplattegrond, niet wezenlijk is veranderd;

dat Zaandijk, vanwege de specifiek Zaanse ruimtelijke opbouw van de Lagedijk in samenhang met de karakteristieke Zaanse bebouwing een beeld vormt, dat van algemeen belang is wegens de schoonheid en het karakter van het geheel;

Gelet op artikel 20 van de Monumentenwet;

Gehoord de Monumentenraad, de raad van de gemeente Zaanstad,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Rijksplanologische Commissie;

B E S L U I T E N :

Het gebied in de gemeente Zaanstad zoals is aangegeven op de bij deze beschikking behorende tekening nr. 104 en zoals omschreven in de toelichting bij deze beschikking, aan te wijzen als dorpsgezicht in de zin van artikel 20 van de Monumentenwet.

Beschikking van: 12 oktober 1982

Ministeries van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Nr.: MMA/Mo
2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de ~~secretaris van de~~ Monumentenraad,
drs. E.J.L. van Dulm

Datum van inschrijving: 1 oktober 1984

REGISTER VAN BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
(art. 21 Monumentenwet)

2.

Gemeente: Zaanstad
Plaats: Zaandijk
Provincie: Noord-Holland

Van deze beschikking, waarvan mededeling zal worden gedaan in de Nederlandse Staatscourant, zal afschrift worden gezonden aan de Monumentenraad, de raad van de gemeente Zaanstad, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Rijksplanologische Commissie.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk,

(H.A. de Boer)

De Minister van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening,

(drs. E. Nypels)

Beschikking van: 12 oktober 1982
Ministeries van Cultuur, Recreatie en Maat-
schappelijk Werk en Volkshuis-
Afdeling: vesting en Ruimtelijke Ordening
Nr.: MMA/Mo
2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,
drs. F.J.L. van Dulm
Datum van inschrijving: 1 oktober 1984

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorps gezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tekening nr. 104) door een stippellijn omgrensde gebied.

Inleiding

De ontwikkeling van Zaanwijk hangt, evenals die van de andere nederzettingen langs de Zaan samen met de economische bloei van Holland in het begin van de 17de eeuw en met de geschiktheid van de Zaanoevers voor bedrijfsvestiging in de directe omgeving van Amsterdam.

De oorspronkelijke ruimtelijke structuur van deze nederzettingen wordt bepaald door het gebogen beloop van de Zaan en de Lagedijk in samenhang met de verkavelingsrichting van het aangrenzende binnendijs gelegen gebied. In het beschermde gebied is deze specifieke opbouw, evenals de relatie van de bebouwing op de Zaanoever met het water niet wezenlijk veranderd. De oorspronkelijke overgang van de nederzetting naar het agrarische gebied aan de landzijde is niet meer aanwezig, als gevolg van de uitbreidingen, die door de industriële ontwikkeling aan het einde van de 19de en het begin van deze eeuw in de gehele Zaanstreek tot stand zijn gekomen.

De huidige belevingswaarde en de hierna nader toe te lichten samenhang tussen de ruimtelijke structuur en de historie van de nederzettingen langs de Zaan vormen de achtergrond van het besluit om het zuidelijk gedeelte van Zaanwijk aan te wijzen tot beschermd dorpsgezicht.

Ontstaan en ontwikkeling

In de Middeleeuwen bestaat de Zaanstreek in grote lijnen uit een in de 13de eeuw ontgonnen veen- en zeeleigebied, dat omgeven wordt door het IJ en een veelheid van meren, doorsneden door de Zaan.

De hoofdzakelijk agrarische nederzettingen hierin zijn Assendelft, Westzaan, Oostzaan, Wormer en Jisp. Ten behoeve van een betere waterbeheersing worden dijken aangelegd, hoge dijken längs het IJ en de grote Noordhollandse meren en lage dijken langs de binnenwateren, zoals längs de Zaan de huidige Lagedijk in Zaanwijk.

Bij het tot stand komen van deze dijk is er nog geen sprake van vestigingsactiviteiten direct längs de Zaan. Met uitzondering van Zaanwijk ontstaan de overige nederzettingen längs de Zaan eerst in het begin van de 16de eeuw, wanneer onder invloed van de opkomst van Amsterdam scheepvaart en nijverheid in deze streek tot ontwikkeling komen. Op de westelijke oever van de Zaan, die via Zaanwijk een goede verbinding heeft met de internationale zeevaartroutes, ontstaat dan bedrijvigheid. Deze is in hoofdzaak gericht op veredeling van de voor de Amsterdamse stapelmarkt aangevoerde goederen, die hierdoor een verhoogde handelswaarde verkrijgen. De initiatieven hiertoe komen in eerste instantie uit de bovengenoemde dorpen.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Volkshuishuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke, de secretaris van de Monumentenraad, drs. F.J.L. van Dulm

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Het ontbreken van nederzettingen direct aan de oostelijke oever van de Zaan hangt mogelijk samen met daar geldende vestigingsvoorschriften, die aan de overzijde niet van kracht geweest zijn.

Na een aanvankelijk aarzelend begin raakt de ontwikkeling van de Zaanoevernederzettingen in de eerste decennia van de 17de eeuw in een stroomversnelling. Vrijwel alle erven langs de Zaan zijn dan in gebruik. Van een enigszins geordende ruimtelijke ontwikkeling is geen sprake. Woningen, pakhuizen, bedrijven en molens wisselen elkaar af. In deze tijd ontstaat een zo grote concentratie van bedrijven, dat de Zaanstreek het karakter krijgt van een industriegebied. Aangenomen wordt, dat het ontbreken van een regulerende stedelijke overheid bij deze ontwikkeling een belangrijke rol heeft gespeeld.

De nederzetting Zandijk is ontstaan vanuit Westzaan. De eerste bewoning langs de Zaan aan de Lagedijk vindt rond 1500 plaats.

Via een eenvoudig verhard pad - het Kerkepad - is de jonge nederzetting met Westzaan verbonden. Het beloop van dit pad, dat is uitgegroeid tot de huidige Guisweg, is bepaald door de voor deze waterrijke streek kenmerkende slagenvorkaveling, een ontginningspatroon, dat bestaat uit evenwijdig aan elkaar lopende langgerekte, smalle kavels grasland en relatief brede sloten. Het pad naar Westzaan functioneert nog als kerkepad tot 1638, in welk jaar de eerste kerk in Zandijk in gebruik wordt genomen.

De eerste vestigingen vinden uitsluitend buitendijks direct aan de Zaan plaats op de smalle strook grond tussen de oever en de Lagedijk. Aan de landzijde ligt aan de voet van de dijk een sloot, de wegsloot. Het aangrenzend agrarische gebied is onbebouwd.

In het begin van de 17de eeuw, wanneer door de economische expansie de beschikbare ruimte op de Zaanerven schaars wordt, begint de nederzetting zich landinwaarts te ontwikkelen. In het open gebied worden bedrijven merendeels molens opgericht, die via een verhard pad langs de kavelsloot en een hoge brug over de Wegsloot met de Lagedijk zijn verbonden. De op deze wijze tot stand gekomen evenwijdige paden vormen de basis voor de verdere binnendijkse ontwikkeling. De door de welvarende industriestreek aangetrokken arbeidskrachten worden gehuisvest in eenvoudige woonhuizen in rijen langs deze paden. De percelen aan de Zaan komen hoofdzakelijk in handen van welgestelde ondernemers en worden bestemd voor de eigen woning en/of bedrijf.

Deze ontwikkeling is bepalend voor het karakter van de specifieke ruimtelijke en sociale opbouw van de nederzettingen langs de Zaan. Tussen de Lagedijk en de Zaan komt een dichte aaneenschakeling van voornamelijk woonhuizen tot stand, afgewisseld met bedrijven en pakhuizen. Deze bebouwing is naar de weg gekeerd en gebouwd in de rooilijn. Als gevolg van de stijgende welvaart worden de woonhuizen in de richting van de Zaan steeds weer uitgebreid en verfraaid, waardoor het bedrijfskarakter van de Zaanerven in dit gebied zich in de loop van de tijd minder duidelijk manifesteert.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van
Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk
Werk en Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,
drs. F.J.L. van Dulm

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorpsgezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Immers buiten Zaanwijk zijn voldoende door verval en afbraak geteisterde terreinen voor nieuwe industriële activiteiten voorhanden, terwijl de voorname woonhuizen in Zaanwijk blijkbaar in de ruimtelijke structuur een te belangrijk element vormen om hiervoor te wijken.

De op de kaart van 1817 aangegeven overtuinen worden, met uitzondering van de huidige beeldentuin, bebouwd, overigens volgens een situering, die veel overeenkomst vertoont met de reeds bestaande wijze van bouwen aan deze zijde van de Wegsloot. Rond 1920 komt een woonwijk direct ten westen van de padenbebouwing tot stand volgens een echter niet op het oorspronkelijke patroon geënte structuur.

De aanleg van de Julianabrug over de Zaan in 1936 heeft een doorbraak in de aaneengesloten bebouwing tussen de Lagedijk en de Zaan tot gevolg, die samen met de in de loop van de tijd verbrede Guisweg tot een dominant dwarselement in het historisch stratenpatroon is geworden.

Aan de oostzijde is de relatie met het buitengebied in zoverre gewijzigd, dat aan de overzijde van de Zaan in de oorspronkelijk open Kalverpolder, de "Zaanse Schans" ontwikkeld is, als een voorbeeld van een karakteristieke Zaanse woonbuurt van rond 1700.

Huidig ruimtelijk karakter

De voornaamste elementen van de historische nederzettingsplattegrond, de Zaan en de Lagedijk met de daarop uitkomende evenwijdige zijstraten, de paden, bepalen nog altijd de ruimtelijke structuur in het gedeelte van Zaanwijk ten zuiden van het Gorterspad. In dit gedeelte, ook wel de Gortershoek genaamd, is de voor de Zaanstreek specifieke parcellering, het verschil in situering van de bebouwing binnendijs of aan de Zaankant, niet wezenlijk veranderd. Dit geldt ook voor de bebouwingsdichtheid. Aan de Zaanzijde is de relatie tussen het water en de karakteristieke bebouwing op de achtererven van de huizen aan de Lagedijk bijzonder waardevol. Tevens is in dit verband de gedeeltelijk nog bewaard gebleven openheid van de Kalverpolder van belang. In het gedeelte van Zaanwijk ten noorden van het Gorterspad is door de sterke schaalvergroting van fabrieksbebouwing aan de Zaan en door de wijzigingen in de aanzetten van de paden het historische ruimtelijk beeld niet meer aanwezig.

Beschermde gebied

Bij het bepalen van de begrenzing van het beschermde gebied is in hoofdzaak uitgegaan van de bewaard gebleven, specifiek Zaanse ruimtelijke opbouw van de Lagedijk en de daarop uitkomende paden, in samenhang met de schaal en de situering van de bebouwing. Grootschalige fabriekscomplexen ten noorden en ten zuiden van het gebied zijn bepalend voor de begrenzing.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,
drs. F.J.L. van Dulm

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorpsgezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Aan de overzijde van de wegsloot is de bebouwing eenvoudiger van aard en in hoofdzaak gericht op de paden. Langs deze paden vormen zich aparte leefgemeenschappen, die via de hoge brug over de wegsloot verbonden zijn met de Lagedijk. De industriemolens, die tot in de 19de eeuw het beeld van de Zaanstreek in hoge mate bepalen, vinden, naast de Zaanoever, voornamelijk een plaats in het agrarische gebied ten westen van de nederzettingen en aan de overzijde van de Zaan in de Kalverpolder.

Het eerste kadastrale minuutplan van Zaanwijk uit 1817 geeft een duidelijk beeld van de structurele opbouw van de nederzetting. Het gebogen beloop van de Zaan en de dijk met de dichtbebouwde erven daartussen zijn erop weergegeven.

Langs de paden strekt de bebouwing landinwaarts zich uit over een afstand van 200 tot 300 meter.

Het is opvallend dat in het gedeelte van Zaanwijk, dat globaal gezien is gelegen tussen Gorterspad en Guisweg, de bebouwing zich landinwaarts opmerkelijk minder ver over de kavel uitstrekt dan bij de overige paden. Aan de kop van de kavels nabij de Lagedijk is de bebouwing hier ruimer gesitueerd, niet volgens het strakke stramien, zoals dat langs de andere paden is gehanteerd. Twee kavels, ten noorden van Weefhuispad en Tuinstraat, zijn onbebouwd weergegeven. Deze zijn als overtuinen van de huizen aan de Zaan in gebruik.

In de loop van de 17de eeuw tekenen zich specialisaties af binnen de Zaanse industrie. Zaanwijk richt zich voornamelijk op de papierfabricage. Een groot deel van het totaal aantal papiermolens ligt binnen de dorpsgrenzen en de plaatselijke economie drijft in hoofdzaak op deze tak van nijverheid. De 18de eeuw, vooral de tweede helft daarvan, is een tijd van achteruitgang voor de Zaanse industrie, behalve voor de papierindustrie, welke juist sinds de fabricage van het zogenaamde witpapier in 1674 een bloeiperiode meemaakt. Hierdoor behoudt Zaanwijk tot in de Franse Tijd een relatief grote welstand in tegenstelling tot de rest van de Zaanstreek, waar ten gevolge van de algemene malaise sprake is van bevolkingsafname en van verval en afbraak van bebouwing.

Nieuwe industriële ontwikkelingen en gewijzigde transportsystemen aan het einde van de 19de eeuw veranderen het ruimtelijk beeld van de Zaanstreek sterk. De wegsloot wordt vanaf 1867 in gedeelten gedempt en in 1922 wordt het profiel van de Lagedijk over de gehele lengte verbreed en deels van boombeplanting voorzien. Nieuwe fabriekscomplexen komen langs de Zaan tot stand. De industriële ontwikkeling is in de zuidelijke helft van Zaanwijk nauwelijks van betekenis. De hierboven geschetste situatie in de 18de eeuw zal hiertoe in belangrijke mate hebben bijgedragen.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van
Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk
Werk en Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de ~~secretaris~~ van de Monumentenraad,
drs. F. J. L. van Dulm

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorps gezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Ondanks de duidelijke doorbreking van het besloten ruimtelijk karakter van de Lagedijk door de Guisweg strekt de bescherming zich ook over het gedeelte ten zuiden daarvan uit op grond van de aanwezige historische kwaliteiten van de structuur en de bebouwing, waarin de molen De Bleeke Dood visueel domineert. Aan de west- en oostzijde is de begrenzing zo gekozen, dat de aanzetten van de paden en het waardevolle silhouet met de Zaan binnen de bescherming vallen.

Nadere typering beschermde waarden

De beslotenheid en de boeiende ruimtelijke kwaliteit van de Lagedijk hangen sterk samen met de specifieke opbouw van de oorspronkelijke nederzettingen langs de Zaanoever. De basis wordt gevormd door het gebogen tracé van de Lagedijk, dat in hoofdlijn is afgeleid van het beloop van de Zaan, de dichte bebouwing langs de Zaankant, waardoor de Zaan vanaf de Lagedijk nauwelijks ervaarbaar is, en de "lossere" situering van de bebouwing aan de landzijde.

De bebouwing aan de Zaankant is direct aan de Lagedijk in de rooilijn gesitueerd. Hoewel er sprake is van een hoge bebouwingsdichtheid heeft zich geen aaneengesloten, stedelijk aandoende gevelwand gevormd. Een afwisselend bebouwingsbeeld is ontstaan door een meestal ondergeschikt gedeelte van de bouwmassa enigszins terug te rooien bijvoorbeeld ten behoeve van een zijingang of zijraam. De tussenruimten, die daardoor ontstaan, zijn veelal door een laag hek van de openbare ruimte afgesloten.

Kenmerkend is het over het algemeen monumentale karakter van de bebouwing, niet in het minst vanwege de bijzondere verfraaiingen die door de welgestelde bewoners van de percelen aan de Zaanoever zijn aangebracht. De detaillering van de uiterlijke verschijningsvorm stamt over het algemeen uit het einde van de 18de eeuw. De huizen bestaan in hoofdzaak uit één relatief hoge bouwlaag met kap. Tegenover de beeldentuin komt ook bebouwing van twee bouwlagen met kap voor. Over het algemeen zijn de verschillen in goothoogte gering. Kenmerkend is de veel grotere variatie in de breedte van de panden; zowel gevels met zes als met drie raam- en deuropeningen naast elkaar komen voor. De dakhellingen zijn steil en afhankelijk van de pandbreedte komen nokrichtingen evenwijdig aan en loodrecht op de voorgevel voor. Een relatief hoog percentage van de bebouwing is uitgevoerd in hout, dat groen geschilderd is. Ook bakstenen en gepleisterde gevels komen voor. De verticaal gelede indeling van de gevels door vensteropeningen en deurpartijen is in het totale straatbeeld van belang.

Resterende, kleine privé-ruimten voor of naast de huizen zijn eenvoudig ingericht, veelal bestraat of bedekt met grind.

Een ander aspect dat voor het ruimtelijk beeld langs de Lagedijk van belang is, is de situering van de bebouwing van de landzijde.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke, de secretaris van de Monumentenraad, drs. F.J.L. van Dulm

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorps gezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Deze situering is afgeleid van het oorspronkelijk patroon van kavelsloten en paden, waardoor een gevarieerde ruimtelijke begrenzing ontstaat. In vergelijking met de bebouwing aan de Zaan komen hier grotere voortuinen voor, waarbij het groene karakter overheerst. De bebouwing aan de landzijde is eenvoudiger van aard en merendeels één bouwlaag met kap hoog. Door de smallere parcellering overheersen aan deze zijde de kapvormen met een nokrichting loodrecht op de voorgevel.

Een bijzonder element binnen het dorpsgezicht is de beeldentuin met het daarachter gelegen weefhuis, dat in 1650 als papierpakhuis is gebouwd.

In tegenstelling tot het merendeel van de paden binnen het voorgestelde te beschermen gebied is alleen in de Tuinstraat, die aan het einde van de 19de eeuw op de plaats van een van de voormalige overtuinen is aangelegd, nog sprake van regelmatig gesitueerde bebouwing direct aan het pad. Kenmerkend is de kleine schaal van de bebouwing en de eenvoudige uitvoering in hout.

Voor het totale straatbeeld is tevens de beplanting langs de Lagedijk en de grote verscheidenheid van hekken en hagen, die de privéruimten afscheiden van de openbare ruimte van betekenis. De molen, De Bleeke Dood, gelegen aan de Zaan, is als visuele afsluiting ook in relatie tot de bebouwing aan de Lagedijk ten noorden van de Guisweg van belang.

Van bijzondere historische waarde is het silhouet van Zaandijk, gezien vanaf de Zaan. Kenmerkend is de kleinschalige, bijzonder gedifferentieerde bebouwing op de achtererven van de panden aan de Zaan, welke naar de Zaan toe in fasen zijn uitgebreid met verschillende aan- en uitbouwen. De erfbebouwing is sterk gericht op de Zaan. Veel aandacht is besteed aan het uiterlijk, dat veelal uitgevoerd is in hout en rijk versierd met snijwerk. Karakteristiek zijn de zogenaamde Zaankamers, die aansluiten op de lange aanbouwen van het hoofdhuis, en de luchthuizen, die bijvoorbeeld bovenop een botenhuis voorkomen. Door de steeds wisselende inrichting van de achtererven ontstaat een gedifferentieerd beeld met lange en korte tuinen, hooggelegen luchthuizen of zaankamers direct aan de Zaan, al dan niet voorzien van botenhuis of aanlegsteiger.

Deze grote verscheidenheid van kleinschalige bouwmassa's in een relatief hoge bebouwingsdichtheid tegenover het brede watervlak van de Zaan is mede gezien de omvang over een vrij grote lengte van Zaandijk een volstrekt uniek gegeven.

Resultaat gevoerd overleg

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 20 van de Monumentenwet zijn de gemeenteraad van Zaanstad, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Rijksplanologische Commissie gehoord inzake het voorstel om Zaandijk aan te wijzen tot beschermd dorpsgezicht.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke, de secretaris van de Monumentenraad,
drs. F. J. L. van Dulm

TOELICHTING; bij de beschikking tot aanwijzing van een beschermd

dorpsgezicht in

ZAANDIJK

Gemeente: Zaanstad

Genoemde instanties hebben positief geadviseerd met betrekking tot de voorgenomen bescherming en kunnen instemmen met het in het procedure gebrachte begrenzingsvoorstel.

Rechtsgevolg aanwijzing

Ter effectuering van de bescherming van het aangewezen dorpsgezicht moet ingevolge artikel 37, lid 5 en de Wet op de Ruimtelijke Ordening een bestemmingsplan ontwikkeld worden. De toelichting op de aanwijzing als beschermd dorpsgezicht kan daarbij wat het beschermingsbelang betreft als uitgangspunt dienen. Doel van de aanwijzing is, de karakteristieke met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen als zwaarwegend belang bij de verdere ontwikkelingen binnen het gebied. De aanwijzing beoogt op die wijze een basis te geven voor een ruimtelijke ontwikkeling, die inspeelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruik maakt en daarop voortbouwt.

Behoort bij de beschikking van de Ministers van
Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk
Werk en Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening
Afdeling: MMA/Mo

Nr.: 2237

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
de secretaris van de Monumentenraad,
drs. F.J.L. van Dulm